

ОМЛАДИНСКА ПОЛИТИКА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ за период 2026- 2031

Април, 2026.

САДРЖАЈ

1. УВОД	2
2. ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ	3
2.1. Омладинске политике у Републици Српској	3
2.2. Институционални оквир организовања и подршке младима у РС	4
3. СИТУАЦИОНА АНАЛИЗА ЗА ОПШТИНУ БРАТУНАЦ	5
3.1. Популација младих у Братунцу	5
3.2. Радни статус младих у Братунцу	6
3.3. Образовање и наука младих	6
3.4. Престанак даљег школовања	7
3.5. Практична настава	7
3.6. Адекватност образовања	7
3.7. Стипендије	8
3.8. Запошљавање и самозапошљавање младих у Братунцу	10
3.9. Владини програми запошљавања	12
3.10. Средства намијењена младима из буџета општине Братунац	12
3.11. Социјална брига о младима	13
3.12. Дискриминација жена	13
3.13. Допринос кућном буџету	13
3.14. Здравствена заштита младих	13
3.15. Репродуктивно здравље младих жена	13
3.16. Здравствено осигурање младих	14
3.17. Сексуална активност	14
3.18. Конзумирање дувана и алкохола	14
3.19. Спортске активности и исхрана	14
3.20. Услуге психолога	14
3.21. Активизам младих	15
3.22. Изборна активност младих	15
3.23. Утицај на доношење одлука	15
3.24. Организованост младих	15
3.25. Мобилност младих	15
3.26. Миграциони трендови и путовања ван земље	16
3.27. Информисање младих	17
3.28. Слободно вријеме младих	17
3.29. Култура и спорт	17
4. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ	18
5. АКЦИОНИ ПЛАН	24
6. ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ	28
7. ЗАКЉУЧАК	29
8. ПРИЛОЗИ	30

УВОД

О општини Братунац

Територија општине Братунац се налази у источном дијелу Босне и Херцеговине, као дио Републике Српске. Простире се на преко 293 км² између сусједних општина: Сребренице на југозападу, Милића на сјеверозападу и Зворника на сјеверу. Ријека Дрина формира границу Братунца са Србијом (општина Љубовија и Бајина Башта), у дужини од 68 км. Поред градског подручја, постоји још 50 насеља са густином насељености од 75 лица по км². Земљиште уз ријеку Дрину обухвата око 30% укупне територије општине. Укупан број становника у 27 мјесних заједница износи цца 21.000, а број младих старосне доби од 14 до 30 година је цца 5 300.

Управо овај податак је утицао да општина Братунац препозна потенцијал младих и прихвати обавезу да успостави и води системску бригу о њима. Млади наше општине у доби од 14 до 30 година, чине више од четвртине укупног становништва и узимајући у обзир чињеницу да од ресурса које нуде млади људи зависи будућност наше заједнице, Општина Братунац жели створити средину која ће омогућити квалитетан живот ове популације, али и утицати да се млади људи активно укључе у рјешавање свих друштвених проблема. Потребно је омогућити младим људима да представе своје креативне идеје и подржати оне који доприносе унапређењу живота на овим просторима.

Иницијална идеја за израду документа настала је усљед одсуства стратешких програма за младе, као и због непостојања разумјевања за младе и проблема са којима се ова популација суочава.

Овај стратешки документ настаје у оквиру пројекта који реализује Удружење „Арт“ из Братунца, као дио иницијативе „Повезивање тачака 2.0 – Унапређење учешћа дјеце у доношењу одлука за побољшање права дјетета и демократије у БиХ“, коју имплементира „World Vision Bosna i Hercegovina“. Пројекат се финансира средствима Европске уније у Босни и Херцеговини.

На развоју Омладинске политике општине Братунац за период 2026–2031. године су учествовали представници Општине Братунац, јавних установа, образовних институција, организација цивилног друштва и младих са подручја општине Братунац. Радна група за израду Омладинске политике именована је од стране начелника Општине Братунац посебним рјешењем.

Омладинске политике у Европској унији

Водећи се начелима учешћа младих у одлучивању као и равноправног коришћења прилика креираних за младе, Европска унија спроводи циљану сарадњу у контексту политика према младима ЕУ, а на основу начела учешћа и равноправног приступа могућностима. Сарадња је потакла политичке и законодавне промјене у државама чланицама, али и значајно допринијела изградњи капацитета омладинских организација. До данас Европска унија је предложила и усвојила стратешки документ за младе: **ЕУ Стратегија према младима 2019-2027.**

У Резолуцији Савјета Европске уније и представника влада држава чланица, а у оквиру за европску сарадњу у подручју младих, препознаје се да млади имају посебну улогу у друштву и суочавају се са посебним изазовима те требају стратегију за младе за период 2019–2027. год. која јасно дефинише циљеве за младе.

Стратегија према младима ЕУ представља стратешки документ у којем су садржане смјернице свим учесницима у области младих, што укључује првенствено владе држава чланица, одређене агенције и институције, те организације цивилног друштва, регионалне и локалне јединице самоуправе, али и све остале који се баве радом за младе и са младима, те оне који у свом раду обухватају на неки начин област од интереса за младе. Документ садржи важне смјернице и циљеве које настоји да оствари, те се првенствено ослања на сарадњу, заједничку координацију и синергију наведених доносилаца и спроводилаца одлука које укључују младе.

Стратегија према младима ЕУ промовише учешће младих људи у демократском животу и треба да се спроводи у државама чланицама ЕУ на основу европских циљева за младе. Организације цивилног друштва, као директна повезница младих са ЕУ, имају велику улогу и одговорност за спровођење и остваривање циљева Стратегије, те је од кључне важности подршка коју учесници могу међусобно да обезбиједе како би се циљеви Стратегије спровели у складу са Стратегијом.

Поред Стратегије према младима ЕУ, важно је поменути још два документа која пружају подстицај и дају приједлоге за унапређење окружења у којем млади живе и дјелују. То су:

- **Резолуција о Стратегији омладинског сектора Савјета Европе**, која пружа подстицај јачању, признавању и даљем развоју политика и пракси у подручју рада са младима и представља оквир унутар којег ће се спроводити.
- **Европска повеља о учешћу младих на локалном и регионалном нивоу** је документ који садржи препоруке младим људима, омладинским радницима, организацијама и локалним властима за промовисање и подстицање локалног учешћа младих људи широм Европе. Овим документом промовишу се инструменти за учешће младих у процесима одлучивања, али и учешћа у животу заједнице.

Политике према младима у Босни и Херцеговини

У правном систему Босне и Херцеговине не постоји законска регулатива која се бави питањима младих на државном нивоу, иако су питања младих под надлежношћу Министарства цивилних послова БиХ: Сектор за образовање, Одсјек за мобилност и младе.

Устав БиХ предвиђа да је ентитетима дата у надлежност брига о младима на подручју дјеловања њихових институција таксативним навођењем надлежности институција БиХ

и клаузулом која наводи да овлашћења која Уставом БиХ нису изричито додијељена институцијама БиХ припадају ентитетима.

Данас на територији БиХ имамо три закона која регулишу права младих и то:

- **Закон о младима Федерације Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Закон о младима ФБиХ),
- **Закон о омладинском организовању РС** (у даљем тексту: Закон о омладинском организовању РС), те
- **Закон о младима Брчко дистрикта Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Закон о младима БД БиХ).

Сва три закона, поред тога што наглашавају важност поштовања људских и грађанских права младих, дефинишу додатна права за младе у друштву.

Омладинске политике у Републици Српској

Устав РС у члану 40. између осталог утврђује да омладина има посебну заштиту.

Законом о омладинском организовању РС утврђују се општи интерес и програми у области омладине, оснивање, удруживање омладинских организација, дјелатност, имовина и финансирање, права и обавезе, стручни рад и усавршавање, омладинске манифестације, међународна омладинска сарадња, информисање и тијела за развој омладинске политике. Надаље, дефинисано је да се омладинском политиком уређују основни циљеви, правци развоја и задаци у омладинском сектору.

Законом о омладинском организовању РС, одговорност пружања подршке младима делегира се на нивое власти Републике, градова и општина, прије свега кроз дефинисање, усвајање и спровођење омладинских политика. Наводи се да је брига о омладини од општег интереса за Републику, а он се спроводи и остварује уређивањем и стварањем услова за омладинско организовање и бригу о омладини.

Општи интерес остварује се доношењем и реализацијом документа омладинске политике на републичком, градском и општинском нивоу. У циљу остваривања општег интереса Република, град и општина издвајају дио средстава из буџета за финансирање програма у складу са Омладинском политиком, а на приједлог надлежних омладинских тијела, комисија и одбора.

Омладинском савјету РС, као кровном тијелу у области омладинског организовања у Републици Српској, Законом је планирано издвајање средстава кроз ентитетски буџет, делегирање представника у стручна тијела Народне скупштине и Владе РС, те простор и други услови за рад.

Закон о омладинском организовању РС прописује како је општински и градски ниво власти дужан да одреди службеника/ицу за питања младих, односно одјел при надлежном министарству. Уз то, Закон је прописао обавезу општинском, односно градском нивоу власти да самостално обезбиједи минимум мјера на плану рада са младима и омладинских активности, те механизме и капацитете који укључују обезбјеђење објеката и услова у којима млади могу да обављају омладинске активности, као и издвајање дијела средстава из буџета града/општине за финансирање програма у складу са омладинском политиком.

За крај, када говоримо о обавезама јединица локалне самоуправе, прописано је да су градови и општине дужни да успоставе регистар омладинских организација за своје подручје.

Када говоримо о институционалном учешћу младих у доношењу одлука, Закон о омладинском организовању РС прописује да ће надлежни органи РС, града и општине да обезбиједу услове да млади учествују у доношењу одлука, расправама и дебатама које се односе на њихову проблематику, формирањем, између осталог, посебних комисија за

младе. Комисије су стална радна тијела у скупштинама општине и града, а на нивоу Републике чланови комисије бирају се из реда представника Омладинског савјета РС. Законом о омладинском организовању РС дефинисано је да млади имају право да буду правовремено и истинито информисани о свим питањима која су од интереса за њих. Омладинска политика је интегрисани мултисекторски стратешки документ којим се дефинишу јавне потице и усмјерава развој других области значајних за младе, а реализација стратешких циљева и приоритета води ка побољшању услова живота младих и ствара предуслове за њихов опстанак у Републици Српској. Развој омладинске политике стога спада у ред најсложенијих изазова и најодговорнијих задатака, имајући у виду везу опстанка и развоја младих са опстанком и развојем РС.

Институционални оквир организовања и подршке за младе у РС

Министарство породице, омладине и спорта, као ресорно министарство Владе РС, за рјешавање питања младих обрађивач је документа омладинске политике као и нормативно-правних аката у области омладинског рада и организовања. Министарство врши системско праћење стања, проблема, потреба и ставова младих у Републици, стварање претпоставки за рјешавање омладинске проблематике, подстицање активног учешћа младих у друштву, сарадњу са омладинским организацијама, међународну сарадњу у области омладинског организовања и дјеловања, те стварање услова за развој спорта на нивоу Републике.

Савјет за младе РС је основала Влада РС на приједлог Министарства, а ради давања мишљења о стручним питањима из области развоја омладинске политике и њене примјене. Чланови Савјета су:

- Министар породице, омладине и спорта,
- Министар просвјете и културе,
- Министар здравља и социјалне заштите,
- Министар рада и борачко-инвалидске заштите,
- Министар финансија,
- Представник радног тијела које се бави питањима младих Народне скупштине РС,
- Три представника Омладинског савјета РС.

Савјет у оквиру свог дјелокруга рада разматра, предлаже и даје мишљења о циљевима, програмима и мјерама предложеним омладинском политиком, као и програмима који се финансирају из буџета Републике и јединица локалне самоуправе (ЈЛС).

Одбор за питања дјете, младих и спорта Народне скупштине РС разматра законске приједлоге, стратегије, информације, извјештаје и годишње планове рада републичких органа и организација који су надлежни за област омладинске политике.

Јединице локалне самоуправе (градови и општине) имају обавезу да на локалном нивоу спроводе омладинску политику кроз своје органе, комисије за младе и локалне буџетске линије.

Јединице локалне самоуправе (градови и општине) су међу главним носиоцима којима је циљ да омогуће активно учешће младих на локалном нивоу и бригу о омладини. То се остварује уређивањем и стварањем услова за омладинско организовање и бригу о омладини, тј. доношењем и реализацијом документа омладинске политике на нивоу Републике и јединица локалне самоуправе (ЈЛС). Јединице локалне самоуправе су дужне да обезбиједе средства за омладински рад и омладинске активности у јединицама локалне самоуправе.

Омладински савјет РС је кровна омладинска организација која у свом чланству окупља локалне и републичке омладинске организације са циљем представљања и заступања

њихових интереса у институцијама РС, као и у међународној сарадњи, те има статус удружења од јавног интереса.

Омладинске организације и цивилно друштво представљају један од најважнијих сегмената демократског друштва. Млади своје повјерење при заступању права и потреба највише дају управо организацијама цивилног друштва.

Фонд „Др Милан Јелић“ функционише у оквиру Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво РС са сврхом пружања подршке најталентованијим студентима Републике Српске.

Спортске организације су организоване у складу са Законом о спорту у Републици Српској. Постоји 38 спортских савеза и шест спортских савеза лица са инвалидитетом у РС. До сада је регистровано око 1500 спортских организација широм РС.

Ситуациона анализа за општину Братунац

Популација младих у Братунцу

За потребе израде анализе коришћени су подаци Агенције за статистику БиХ зато што је број становника, а самим тим и младих, већи у односу на податке Републичког завода, те самим тим представљају строжи критеријум за одређивање величине узорка.

Табела 2. Узорак Братунац

Општина	Становника	15–19 год	20–24 год	25–30 год	Укупно младих	Проценат младих
Општина Братунац	20.340	1.315	1.354	1.656	4.625	22,7%

Извор: Агенција за статистику БиХ (Напомена: У наслову колоне петогодишњих категорија усклађен је логички распон година ради прецизности).

Подјела младих лица на петогодишње категорије показује да у категорију од 25 до 30 година улази највећи дио младе популације, тј. њих 38,2%. Затим слиједи категорија од 20 до 24 године.

Укупну популацију младих у Братунцу чини 4.625 становника, односно скоро четвртина становништва.

Институт за развој младих КУЛТ је радио истраживање којим је испитано 360 лица, те се у овој анализи узимају и подаци из овог истраживања. Пошто већину омладине чине лица женског пола, такође међу испитаницима има више дјевојака/жена него мушкараца. Анализа резултата показује да је, када је у питању брачни статус, највише је нежењених/неудатих (78,9%), док је удатих/ожењених 16,9%.

Радни статус младих у Братунцу

Податци са Биро за запошљавање Братунац закључно са 31.12.2025.

Укупно на евиденцији 1690 (жена 893)

Број лица по стручној спреми									
Број лица	НК	ПК	КВ	ССС	ВКВ	ВШС	ВСС 180	ВСС 240	Мастер
	610 (328)	32 (24)	507 (184)	434 (277)	5 (1)	10 (7)	12 (6)	79 (57)	11 (9)

Број лица по годинама

Број лица	18- 20	20- 24	24- 27	27- 30	30- 35	35- 40	40- 45	45- 50	50- 55	55- 60	60- 65
	31	67	55	76	134	159	241	258	260	223	186

Учесника рата 176; Чланови породица погинулих бораца 89; РВИ 8;

Неожењени/неудати 491; Ожењени/удати 1125; Разведени 61; Удовица 13;

Ови податци говоре да младих до 30 година који су евидентирани на бироу за запошљавање Братунац је 229 или 13,5%. Међутим, тај податак треба узети са резервом, обзиром да велики број младих није уопште пријављен на биро за запошљавање.

Образовање и наука младих

Према подацима са пописа 2013. године, број лица у Братунцу са завршеном основном школом као највишим степеном образовања износио је 4.187, док је оних са завршеном средњом школом било 8.654. Укупан број лица са високом школом и факултетима износио је 1.121.

На основу података види се да је број младих од 15 до 19 година са завршеном основном школом као највишим степеном образовања износио 873, гдје је забиљежен већи број ученика него ученица. Такође, за исту категорију година (15–19) тај однос се наставио и у средњој школи.

Када је у питању категорија од 20 до 24 године, најдоминантнији је број лица са средњом школом, односно 1.055. Такође, унутар овог петогодишта, број лица са завршеном високом школом или факултетом износи 143.

Категорија младих од 25 до 29 година такође има најдоминантнију групу лица са средњом школом – 1.119, док се број лица са факултетом и високом школом у односу на претходно петогодиште попео на 306.

Престанак даљег школовања према подацима истраживања организације КУЛТ (2021)

На основу резултата истраживања, последице последњег завршеног степена образовања даље образовање није наставило 37,5% младих у Братунцу. Са друге стране, лица која су уписала неку школу или студиј на вишем нивоу има 52,2%.

Интересантан је податак да од укупног броја лица која су уписала даље образовање доминирају жене са 59,6% у односу на мушкарце, којих је 40,4%.

Разлози ненастављања даљег школовања или прекида тренутног школовања процентуално су наведени у графикону испод. Посебно се истичу три разлога:

- **Стално запослење** је нашло 12,5% младих.
- **Недостатак перспективе** у даљем образовању навело је 10,3% младих.
- **Финансијске разлоге** истакло је 9,2% младих.

Практична настава

Организовање практичне наставе за ученике и студенте, према резултатима истраживања, и даље има простора за напредак. Наиме, 27,5% младих никако није имало практичну наставу у оквиру редовног образовања. Са друге стране, оних који су имали практичну наставу сваки дан има свега 7,8%.

Адекватност образовања

Образовање и образовни систем би требало да буду на услузи студентима и ученицима у процесу њиховог даљег образовања и запослења.

Према мишљењу 40,8% младих, образовање које им је пружено у великој мјери им олакшава процес запослења у струци. На другој страни, чак 43,6% младих мисли да им знања и вјештине које су стекли у малој мјери олакшавају даљи процес образовања.

На основу претходних одговора показало се да се 27,5% студената и ученика изјаснило да никако нису имали практичну наставу. Када је у питању оно што је потребно промијенити на пољу формалног образовања, доминира потреба за већом заступљеношћу праксе са 30,8%.

Према мишљењу 15,2% младих, преопширне наставне планове и програме такође је потребно промијенити у пољу формалног образовања. Узимајући у обзир ова два одговора, заједно са осталим наведеним ставкама, унапређење на поменутим пољима изискује посебну пажњу.

Међу курсевима које су млади у Братунцу похађали доминирају страни језици, од којих се истичу енглески и њемачки језик. Затим слиједе курсеви у вези са информатиком, те курсеви у вези са друштвеном ангажованошћу, правима и активизмом.

Проценат оних који би жељели похађати неки курс износи 33,6%. На другој страни, проценат оних који не желе похађати неки курс у будућности скоро је дупло мањи и износи 29,7%.

Похађање курса у будућности, према старосним категоријама, највише интересује младе од 15 до 19 година, тј. они чине 39,7% оних који би жељели похађати курс у будућности. Група од 20 до 24 године чини 27,3%, док старосна група од 25 до 30 година процентуално чини 33,1% оних који би жељели похађати курс у будућности.

Курсеви које би омладина жељела похађати у будућности немају значајније разлике од курсева које су млади већ навели да су похађали (језици, информатика, економија, друштвене науке).

Стипендије

Двије трећине младих у Братунцу не прима стипендију, односно 66,1%. У процесу образовања тренутно није 14,1% младих. Од оних који су одабрали опцију да примају стипендију, највише их прима од одређене организације/фондације, њих 5,3%.

БРОЈНО СТАЊЕ УЧЕНИКА НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ 28.11.2025.

Обрадила Оља Чучић- , шеф одсјека за друштвене дјелатности у општини Братунац.

	ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ	ОШ ВУК КАРАЦИЋ	ОШ ПЕТАР КОЧИЋ	СШЦ		УКУПНО	ПОЛНА ПРИПАДНОСТ	
							Ж	М
2010/11	715	579	297	1591	426	2017	855	1162
12	704	560	285	1549	420	1969	840	1129
2013/14	671	573	264	1508	439	1947	875	1072
2014/15	653	557	141	1351	408	1759	765	994
2015/16	647	568	134	1349	396	1745	749	996
2016/17	628	562	130	1320 371		1691	721	970
2017/18	635	557	130	1322 380		1702	729	973

2018/19	613	542	121	1276 398	1674	692	982
2019/20	569	527	109	1205 419	1624	683	941
2020/21	553	525	106	1184 404	1588	673	915
2021/22	528	499	101	1128 419	1547	669	878
2022/23	517	483	92	1092 432	1524	649	875
2023/24	521	489	101	1111 438	1549	678	871
2024/25	517	470	95	1082 459	1541	675	866
2025/26	515	481	90	1086 449	1535	670	865

Из ових података, видно је да се смањује број ученика у основним и средњој школи у Братунцу, због све већег одласка младих људи из ове општине.

ФАКУЛТЕТИ И СМЈЕРОВИ НА КОЈИМА СТУДИРАЈУ СТИПЕНДИСТИ ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ, 2025/26

Архитектонски факултет – 8 студената; Електротехнички факултет – 32 студент; Грађевински факултет – 8 студената; Машински факултет - 6 студената; Медицински факултет – 20 студената; Стоматолошки факултет – 3 студента; Фармацеутски факултет – 2 студента; Педагошки факултет – 5 студената; Журналистика – 2 студента; Факултет за безбједност, криминалистика – 6 студената; ФОН – 1 студент; Правни факултет – 8 студената; Економски факултет – 6 студената; ФАСПЕР(дефектологија, логопедија) – 3 студента; Београдска пословна школа – 10 студената; Биомедицинско инжењерство-1 студент; Графичкоинжењерство – 2 студента; Технолошки факултет – 2 студента; Психологија – 2 студента; Педагогија – 1 студент; Висока здравствена школа – 6 студената; Саобраћајни факултет – 1 студент; ФТН Поштански саобраћај – 1 студент ПМФ Туризам– 1 студент; Филозофски факултет- Социјални рад – 1 студент; Факултет пословне економије Бијељина - 6 студента; Акад. струковних студија - унутрашња архитект. - 6 студента; Математика -1 студент; Биологија – 1 студент; Рударски факултет -3 студента; Војна академија- 1 студент; Историја – 1 студент; Висока техничка школа вебдизајн – 1 студент; Факултет политички хнаука – 1 студент; (Укупно 158 студената)

ПОЛНА СТРУКТУРА СТИПЕНДИСТА: 119 ДЈЕВОЈКЕ; 39 МЛАДИЋИ;
СТИПЕНДИСТИ ПО МЈЕСТУ СТУДИРАЊА : 57 СТУДЕНАТА –НОВИ САД; 37 СТУДЕНАТА – БЕОГРАД; 14 СТУДЕНТА – ИСТОЧНО САРАЈЕВО; 16 СТУДЕНАТА – ФОЧА; 8 СТУДЕНАТА – БИЈЕЉИНА; 5 СТУДЕНАТА – УЖИЦЕ; 6 СТУДЕНАТА – БАЊА ЛУКА; 3 СТУДЕНТА – ТУЗЛА; 4 СТУДЕНТА – САРАЈЕВО; 2 СТУДЕНТА –

ШАБАЦ; 1 СТУДЕНТА – ЗВОРНИК; 1 СТУДЕНТ – ЛЈУБЉАНА; 1 СТУДЕНТА – СУБОТИЦА; 1 СТУДЕНТ- ПРИЈЕДОР; 1 СТУДЕНТ – ИСТАНБУЛ; 1 СТУДЕНТ- УСА

СТИПЕНДИСТИ ПО ГОДИНАМА СТУДИЈА: ПРВА ГОДИНА: 36 СТУДЕНАТА; ДРУГА ГОДИНА: 41 СТУДЕНТ; ТРЕЋА ГОДИНА: 42 СТУДЕНТА; ЧЕТВРТА ГОДИНА: 16 СТУДЕНАТА; ПЕТА ГОДИНА: 4 СТУДЕНТА; ШЕСТА ГОДИНА: 4 СТУДЕНТА; МАСТЕР: 13 СТУДЕНАТА; ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ: 2 СТУДЕНТА; Братунац, 25.2.2026.г.- обрадила Оља Чучић, шеф одсјека за друштвене дјелатности у општини Братунац.

Ако се саберу податци младих који се школују у школској 2025/2026 (1535 основна и средња школа и 158 студената) долазимо до податка да се укупно у овој школској години школује 1693 млада човјека или од укупне популације младих 36,6 %.

Запошљавање и samozapoшљавање младих у Братунцу

Табела 7. Запосленост младих у РС за период 2010 –2019.

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Укупно										
Младидо 24 године	10.307	9.723	9.112	8.513	8.536	9.025	10.011	10.767	11.994	12.899
Млади 25–29 година	26.013	25.587	24.780	24.227	23.487	23.304	23.365	23.460	23.118	23.275
Младидо 29 година	36.320	35.310	33.892	32.740	32.023	32.329	33.376	34.227	35.112	36.174
Мушкарци										
Мушкарци до 24 године	6.228	5.857	5.418	5.059	5.137	5.478	6.211	6.590	7.237	7.690
Мушкарци 29–25 година	14.589	14.152	13.473	13.223	12.762	12.589	12.637	12.703	12.491	12.642
Мушкарци до 29 година	20.817	20.009	18.891	18.282	17.899	18.067	18.848	19.293	19.728	20.332
Жене										
Женедо 24 године	4.079	3.866	3.694	3.454	3.399	3.547	3.800	4.177	4.757	5.209
Жене 29–25 година	11.424	11.435	11.307	11.004	10.725	10.715	10.728	10.757	10.627	10.633
Женедо 29 година	15.503	15.301	15.001	14.458	14.124	14.262	14.528	14.934	15.384	15.842

Извор: Републички завод за статистику Републике Српске

Истраживање КУЛТ-а 2021. узорак за Братунац

На основу одговора на упитник, готово половина младих је незапослена, њих 49,4%. Проценат запослених на пуно радно вријеме износи 26,2%. Овај податак о незапослености младих треба узети са резервом, имајући на уму да је приказани проценат (не)запослености израчунат на основу личне процјене омладине.

Прегледом укупног броја незапослених по петогодиштима, највећи проценат заузима старосна доб од 15 до 19 година – 52,2%. Друга старосна група, од 20 до 24 године, процентуално заузима 28,7%. Прве двије групе су углавном генерације средњошколаца и студената. Најстарија старосна група, од 25 до 30 година, уједно је и процентуално најмање заступљена у групи незапослених, са 19,1%.

Прегледом најдоминантнијих одговора по полној структури, видимо да међу незапосленима жене чине већину са 62,9% у односу на мушкарце, којих је 37,1%. На другој страни, у категорији запослених на пуно радно вријеме, мушкарци су доминантни са 68,1% у односу на жене, које чине 31,9%.

Врста уговора који запослени млади имају

Према врсти уговора који запослена омладина из Братунца посједује, истичу се три групе:

- Око једне четвртине запослене омладине има уговор на **неодређено вријеме**, њих 25,8%.
- Такође, око једне четвртине запослене омладине има уговор о раду на **одређено вријеме**, процентуално 25,5%.
- Млада запослена лица која **нису потписала уговор** процентуално чине 19,8%.

Више од двије трећине запослене омладине (65,9%) изјаснило се да прима плату редовно, без кашњења.

Запосленост у односу на струку

Према одговорима у истраживању, 29,1% младих сматра да је запослено у струци за коју се школовало. Оних који сматрају да дјелимично раде у струци за коју су се школовали има 14,3%. Најдоминантнији одговор јесте да 36,8% запослених младих у Братунцу не сматра да ради у струци за коју су се школовали.

Разлози незапослености

Више од двије трећине испитаних и даље је у образовном процесу, процентуално 69,6%. На другој страни, 10,7% младих у Братунцу је незапослено и активно тражи посао.

Када су у питању они млади који су запослени, 13% њих проводи више од 40 часова недјељно на послу, док оних који проводе тачно 40 часова недјељно има 6,7%.

Независно од тога да ли су млади запослени или не, проценат оних који су се изјаснили да су регистровани на бироу износи 22,8%. Процентуално, 31,7% младих се изјаснило да није на бироу за запошљавање.

Перцепција мита и корупције при запошљавању

Према одговорима у анкетама, само 10,6% младих је свједочило директној куповини радног мјеста, док је 56,4% (преко половине) младих чуло за неки случај куповине радног мјеста. На другој страни, 29,4% младих није свједочило или није упознато на било који начин са куповином радног мјеста.

Долазак до посла у јавној администрацији путем подмићивања је учестала пракса према мишљењу 60,6% младих у Братунцу. Само 5,3% младих мисли да таква пракса уопште не постоји.

Владини програми запошљавања

Мање од једне четвртине младих у Братунцу је чуло за неки владин програм запошљавања, тј. 24,4%. Проценат оних који нису чули износи 65%.

Од укупног броја младих у Братунцу који су чули за неки владин програм запошљавања, само 18,2% су и корисници истог. Прегледом корисника владиног програма за запошљавање по основу типа насеља у којем живе долазимо до сљедећих података:

- **У градском подручју** живи 37,5% корисника.
- **Изван градског подручја** (рурална средина) долази 62,5% корисника.
- Најбоље радно мјесто је сопствени бизнис за 38,3% младих у Братунцу. Други најистакнутији одговор је рад у државном сектору као најбоље радно мјесто према мишљењу 27,8% младих.

Мало мање од половине младих у општини Братунац би покренуло сопствени бизнис, али тренутно није у могућности, тачније 47,8%. Оних који уопште не би покретали сопствени бизнис има 16,9%, док је проценат оних који су се изјаснили да не знају 18,3%. Подршка потребна младима у покретању бизниса за готово половину младих је финансијске природе, што наводи 46,9% испитаника. Остале врсте подршке коју су млади назначили са двоцифреним процентом су едукативне, правне и савјетодавне природе, те подршка у пословног повезивању.

Средства која су намијењена из буџета за младе у 2026. години

Скупштина општине Братунац је званично усвојила **Буџет општине Братунац за 2026. годину** у укупном износу од **19,03 милиона КМ**. Иако буџет обухвата велике инфраструктурне пројекте који директно утичу на младе породице (попут изградње вртића вриједности 3,5 милиона КМ), директна издвајања за пројекте и активизам младих реализују се кроз текуће грантове за невладине организације, спорт и удружења грађана.

Додатно, током 2026. године на подручју општине Братунац отворен је намјенски [Јавни позив за мале пројекте руралног развоја за младе на селу](#) кроз програм „Село Републике Српске – моје мјесто за живот“, гдје неформалне групе младих могу повући подршку до **4.000 КМ** за заједничку сеоску инфраструктуру, до **2.500 КМ** за манифестације и до **3.000 КМ** за унапређење агротуристичких потенцијала.

Средства која су намијењена из буџета за младе у 2026 години:

- средства за КУД износе 20.000 КМ
- средства за културу износе 25.000 КМ
- средства за спор износе 220.000 КМ
- средства за омладину износе 20.000 КМ
- средства за основне школе износе 30.000 КМ
- средства за остала удружења износе 100.000 КМ
- помоћ дјечи и омладини са посебним потребама -15.000 КМ
- помоћ за запошљавање младих и суфинансирање запошљавања износи -70.000 КМ
- стипендије износе -250.000 КМ
- стимулисање наталитета -100.000 КМ
- помоћ за лијечење стерилитета -10.000 КМ
- трошкови превоза дјеце слабојег материјалног стања -180.000 КМ

Што се тиче подстицаја за младе у привреди, укинута је старосна граница за аплицирање, из разлога што је мали број људи подносио захтјеве. У 2025-ој години аплицирало је и прошло 16 особа, од тог 8 њих старости до 35 година. За овај подстицај је потребно учешће, јер се по критеријумима кроз подстицај плаћају само порези и доприноси.

Када су пољопривредни подстицаји у питању, није такође одређена старосна граница, те је једина погодност у тој области за младе приликом бодовања при конкурсима на јавни позив, јер се у случају младих људи до 35 година остављају додатни бодови.

Из свега овог се може закључити да општина Братунац издваја значајна средства за младе, али да она нису довољна, те је потребно уложити више средстава кроз подстицајна средства за запошљавање и samozapošljavanje младих.

Социјална брига о младима

Редовних корисника социјалне помоћи у категорији младих лица има 3,8%.

Дискриминација жена (Истраживање КУЛТ 2021)

Према мишљењу 35,8% младих у Братунцу, жене су дискриминисане у великој мјери. Постоји дискриминација према женама, али у мањој мјери, мисли 31,9% младих у општини Братунац. На другој страни, 12,8% младих сматра да жене нису никако дискриминисане.

Допринос кућном буџету

Више од трећине младих доприноси кућном буџету, тачније њих 31,7%. Удио жена у младима који доприносе кућном буџету износи 33,3%, док је удио мушкараца 66,7%. Највећи проценат отпада на младе који не доприносе кућном буџету и износи 39,4%.

Здравствена заштита младих

Према анализи резултата, 30,3% младих из општине Братунац је обавило систематски преглед у посљедњих годину дана. Највише је оних који се не сјећају – процентуално 40,3%. Они који су обавили преглед прије више од годину дана чине 20,8%, док лица која никада нису обавила систематски преглед чине 3,1% испитаника.

Најчешћи разлог зашто омладина обавља систематски преглед јесте возачка дозвола и запослење, што је навело 31% омладинаца. Самоиницијатива је други најчешћи разлог за 23,9% младих у Братунцу. Трећи значајан разлог су здравствени проблеми и препорука љекара за 16,9% испитаника.

Репродуктивно здравље младих жена

Према резултатима истраживања, 28,6% младих дјевојака у Братунцу никада није урадило гинеколошки преглед, док 21,1% није жељело да одговори на ово питање. Најчешће године када ураде први гинеколошки преглед јесу између 17 и 20 година.

У претходној години, мање од петине дјевојака је урадило најмање један гинеколошки преглед, односно 17,3% њих. У посљедњих годину дана ниједан преглед није урадило 8,1% дјевојака, док је проценат оних које су урадиле два прегледа 8,6%.

Здравствено осигурање младих

Највише младих је осигурано преко родитеља, односно 37,8%. Важно је напоменути да је добар дио испитаних и даље у процесу учења и студирања, те да живе код родитеља. Скоро једну петину младих, тачније 24%, осигурао је послодавац.

Задовољство или потпуно задовољство услугама које пружа Дом здравља исказало је 37,3% младих у Братунцу. Више од трећине испитаника било је неутрално, односно 39,7% (Истраживање КУЛТ).

Млади Братунца већином не знају да ли постоје специфичне здравствене услуге намијењене искључиво младима, односно њих 82,2%. Док је само 5,0% младих користило наведене услуге, 10,6% младих је упознато, али није користило те услуге.

Сексуална активност

Према анализи, 40,6% младих у општини Братунац је сексуално активно. Од оних који су се изјаснили да су активни, мушкарци чине 65,8%, док жене чине 34,2%. Интимни однос са једном особом имало је 67,8% младих, а са двије или више особа 25,3% младих.

Конзумирање дувана и алкохола

Конзумирање алкохола 2–3 пута у посљедњих мјесец дана исказало је 14,4% младих. Више од једне половине младих је исказало да никако не конзумира алкохол, односно 56,1%.

Проценат омладине која не конзумира опојне дроге је далеко већи и износи 89,4%. Број оних који су конзумирали дрогу до пет пута у посљедњих мјесец дана износи 1,9%. Висок је и проценат омладине која не конзумира наргилу (66,9%), док проценат оних који је конзумирају више пута недјељно износи 9,2%.

Спортске активности и исхрана

Када су у питању спортске активности, готово четвртина младих се не бави никако рекреативним активностима, односно њих 24,2%. На другој страни, проценат оних који се баве спортским активностима 2–3 пута недјељно је 19,7%. Проценат младих који се баве рекреацијом сваки дан износи 21,1%. Најдоминантније врсте спорта којим се млади баве су екипни (фудбал, одбојка, кошарка), те тренирање у теретани.

Према анализи, у посљедњих годину дана 68,9% младих није мијењало начин исхране. На другој страни, самоиницијативно мијењање исхране предузело је 12,5% младих.

Услуге психолога

Више од једне четвртине младих у Братунцу је у претходној години користило услуге психолога, односно њих 25,6%, док скоро двије трећине младих није користило исте.

Као разлог некоришћења услуга психолога, 52,8% младих је навело непостојање потребе за тим, док се 2,8% младих осјећало непријатно да потражи наведену услугу. Такође, 1,9% младих је имало потребу за наведеном услугом, али није знало коме да се обрати. Од оних који су користили услуге психолога, 77,1% младих је потврдило да су им услуге користиле, а њих 16,3% нису могли да процијене.

Активизам младих (Истраживање КУЛТ)

Млади Братунца су у великој мјери заинтересовани за политику у РС, са 34,7%, и политику на нивоу БиХ, са 34,3%. Процентуално, 44% младих у Братунцу се уопште не интересује за политику у ФБиХ.

Као вид промјене у друштву, млади у Братунцу рјешења виде највише путем:

- **Дјеловања у невладиним организацијама** (61,6%),
- **Потписивања петиција** (50,8%).

Са друге стране, лично контактирање политичара сматра се, према мишљењу младих у Братунцу, најмање ефикасним начином дјеловања (49,2%).

Изборна активност младих

Изразност младих на посљедње изборе у БиХ, према званичним подацима ЦИК-а, показује проценат од 51,45%. Према резултатима одговора из анкете, изразност младих на изборе у самом Братунцу износила је 50,3%.

Према полној структури младих који излазе на изборе, видимо изражен проценат мушкараца у односу на жене. Наиме, проценат мушкараца износи 59,1%, док је жена 40,9%.

Према типу насеља (градско и ванградско), такође се види значајнија разлика. Наиме, од оних који су гласали, проценат младих из градских средина чини 28,2%, док је младих из ванградских средина (сеоских подручја) чак 71,8%.

Уколико би избори били наредне недјеље, 49,4% младих из Братунца би изашло на изборе, што је нешто мањи проценат од оног који се односи на претходне изборне циклусе.

Као најважнији разлог неизласка на изборе наводи се то да млади у тренутку избора нису имали право гласа (малољетство), тј. овај одговор процентуално чини 69,8%. Други истакнути разлог јесте да млади не гласају јер не вјерују да гласањем могу нешто промијенити (14,7%).

Утицај на доношење одлука

Половина младих (50%) у општини Братунац сматра да млади имају мало утицаја или да уопште немају утицаја на одлуке које их се тичу, а које се доносе на локалном нивоу. На другој страни, готово четвртина анкетираних (24,4%) сматра да млади донекле имају утицаја на доношење одлука на локалном нивоу.

Организованост младих

Више од двије трећине младих нису чланови ниједне организације, односно 77,2%. Значајан проценат имају чланства у омладинским организацијама и асоцијацијама, тј. 11,9%, док је чланство у политичким организацијама исказало тек 2,2% младих. Како већина младих нису чланови ниједне организације, тако и мањи проценат младих учествује у раду или активностима организација.

Мобилност младих

У посљедње двије године, 56,1% младих из Братунца је путовало у друге градове у БиХ. Најпосјећенији градови су Бањалука, Сарајево, Мостар, Бијељина и Зворник.

Учешће младих у разним активностима има одређену процентуалну вриједност. Наиме, 19,4% младих из Братунца је учествовало у екскурзијама у иностранство, док је 23,1% учествовало у екскурзијама унутар ентитета. Трећи доминантан одговор су волонтерски кампови, гдје је учествовало 20% младих.

Мање од петине младих у Братунцу, односно 16,7%, се изјаснило да на њиховим факултетима/школама постоји нека врста организованог волонтерског рада са

дјеловањем унутар или ван школе/факултета. Скоро трећина младих се изјаснила да не постоји волонтерски рад, односно 31,4%. Важно је истаћи да се 30,8% младих изјаснило да није више у процесу образовања.

Укљученост младих у Братунцу у волонтерске активности достигла је проценат од 25,8%. Мање од двије трећине, односно 58,4%, није било укључено у организовану волонтерску активност у претходној години дана.

Миграциони трендови и путовања ван земље

Према анализи, више од трећине младих лица је потврдило да је у посљедњих седам година неко из њихове уже породице напустио земљу, односно 36,9%. На другој страни, 69,7% је потврдило да је неко из комшилука напустио земљу.

Мање од четвртине младих је путовало у иностранство у посљедње двије године, њих 21,4%. Нешто више од половине није путовало у иностранство, односно 51,6%.

Дестинације које су у иностранству највише посјећивали млади из Братунца су: Србија, Црна Гора и Хрватска, док остале земље не биљеже значајан проценат. Нешто мање од половине младих као разлог путовања навели су да је то туризам. Образовање као разлог заузима 5,2%, као и рад у иностранству. Најдоминантнији разлог путовања јесте туризам.

Одлазак из државе

Скоро половина младих из Братунца има већи или мањи интерес за одлазак у иностранство, процентуално 38,4%. На другој страни, више од трећине младих није никако заинтересовано за одлазак из Братунца, њих 35,3%.

Разлози одласка које су млади навели јесу: бољи здравствени систем, стабилнији и сигурнији посао, те већи извор прихода.

Информисање

Двије трећине (66,9%) младих у Братунцу приступа интернету сваки дан, док 1,7% не користи интернет никако. Најчешћи начин приступања интернету за 86,4% младих јесте путем телефона. Најзаступљеније друштвене мреже које млади у Братунцу користе сваки дан јесу Facebook са 64,2%, Instagram са 74,4%, те YouTube са 62,8%. Најмању популарност има LinkedIn, који 83,3% младих не користи никако.

Када је у питању свакодневна информисаност, омладина најчешће информацијама приступа путем интернет портала, односно њих 55%. Радио не користи никако 32,8% младих, док часописе и магazine не користи 42,5% младих у Братунцу.

Слободно вријеме

Слободно вријеме млади највише проводе у дружењу са породицом (више од пет часова дневно код 49,7% испитаника), те у дружењу са пријатељима уживо (42,2% младих). Када су у питању одговори у вези са оним што млади никако нису радили, најдоминантније је читање књига (36,9%).

Култура и спорт

Скоро половина младих у Братунцу је заинтересована или веома заинтересована за културу и умјетност, тачније 47,8%. Оних који нису ни заинтересовани ни незаинтересовани има 21,7%.

Више од двије трећине младих у Братунцу не игра никада игре на срећу, тј. њих 64,7%. Други значајан проценат јесте оних који играју рјеђе од једанпут мјесечно, а њих је 10,6%. Проценат оних који играју игре на срећу сваки дан износи 2,8%.

С обзиром на то да нам је битан број младих заступљених у области и културе и спорта на општини Братунац, прикупљени подаци се односе на младе од 14 до 35 година старости. У наставку су наведене спортске и културне организације, удружења и клубови са бројем њихових чланова:

- **Хор Дома културе „Лудмер“** има око 90 чланова, дјечака и дјевојчица узраста од 3 до 16 година.
- **КУД „Мост“ Братунац** има укупно 300 чланова, од чега су око 240 чланова млади од 4 до 25 година, док је око 60 чланова старијих од 35 година.
- **Планинарско удружење „КИК“** има око 30 чланова, од тога 50% чланова је старости до 35 година. Буџет који је предвиђен за спорт износи 220.000 КМ, од чега су 70% редовна средства и 30% резерве.

Сљедећи клубови се финансирају из буџета:

- **КК „Жеља ипон“** (има 20 чланова од 5 до 17 година)
- **Кошаркашки клуб „Братунац“** (има 126 чланова и играју у Другој лиги РС)
- **Фудбалски клуб „Братство“** (око 200 чланова, регионална лига)
- **ПУ „КИК“** (око 30 чланова)
- **Спортско риболовно удружење „Дрина“**
- **Удружење љубитеља аутомобила „Ауто севен“** (7 чланова)
- **Фудбалски клуб „Полет“ Кравица**
- **Боксерски клуб „КУМ“** (25 чланова, Боксерска лига РС)
- **КК „Милош Делић“** (45 чланова)
- **ЖОК „Братунац“** (100 чланова, Друга лига РС)
- **СУВ „Обилић“** (ветерани)
- **ББК „Mountain bike“** (16 чланова)

Идентитет

Неповезаност са ЕУ осјећа 38,1% младих у Братунцу. На другој страни, 44,2% значајно се осјећа везаним за народ, а 27,2% за град у којем живе.

Националност није битна приликом избора пријатеља за 68,2% младих у општини Братунац. На другој страни, за 13,2% националност је битан критеријум за одабир пријатеља. Они који нису сигурни у националност као критеријум чине 14,2%.

Безбједност

Задовољство безбједносном ситуацијом је веће од незадовољства. Наиме, потпуно задовољних безбједносном ситуацијом има 14,2%, а оних који су више задовољни него незадовољни је 42,5%.

Већина младих, односно 65%, не сматра да су икада били жртве насиља. Најдоминантнији облик насиља коме су млади лично били изложени јесте међувршњачко насиље са 7,2%.

Према резултатима одговора, 45,8% младих у Братунцу не познаје неког ко је био жртва једног од наведених облика насиља. На другој страни, када су у питању жртве насиља

које познају, најдоминантнији облици јесу насиље онлајн (18,1%), насиље у породици (17,8%) и међувршњачко насиље (17,5%).

Мање од половине младих у Братунцу може препознати психичко насиље, односно њих 42,2%. Оних који нису сигурни да ли би препознали психичко насиље има 27,3%.

Готово двије трећине младих сматра да се насиље чешће врши над женама – 60,2%. Да је насиље једнако заступљено код оба пола сматра 23,1% младих.

SWOT анализа

ОБРАЗОВАЊЕ

Снаге

- Стипендирање студената.
- Велики број младих на основним студијима, као и на магистарским и докторским.
- Стручни наставни кадар и одговарајућа стручна спрема.
- Узајамна сарадња локалне заједнице, родитеља и све три школе на подручју општине је на завидном нивоу.

Слабости

- Осим формалног образовања, у школама на општини нема програма који су у функцији образовања младих, развијања знања и вјештина (образовни курсеви, програми обуке, центар за образовање младих и слично).
- Недостатак средстава за образовне програме.
- Усмјерено образовање, средњошколски образовни профили и програми нису у складу са потребама тржишта рада.
- Дотрајалост школских објеката, нарочито подручних школа.

ЗАПОШЉАВАЊЕ И САМОЗАПОШЉАВАЊЕ

Снаге

- Ријешеност локалне самоуправе и других установа и институција за унапређење квалитета живота младих.
- Стратешки приступ питањима младих.

Слабости

- Неактивност код већине младих.
- Мале могућности за неформално образовање младих и унапређење пословних вјештина на локалном нивоу.
- Млади не посједују сва потребна практична знања, вјештине и компетенције које су тражене на тржишту рада.
- Низак степен предузетничке свијести и знања код младих

СОЦИЈАЛНА БРИГА

Снаге

- Изградња великог броја стамбених и пословних објеката.

Слабости

- Недовољно едукованог кадра у Центру за социјални рад (ЦСР).
- Недовољно улагање у едукације већ запослених радника.

ЗДРАВСТВЕНА БРИГА

Снаге

- Постоје програми здравствене едукације у школама.
- Активне организације које се баве младима.
- Доступност здравствених услуга.

Слабости

- Недостатак информација о здравим животним стилевима.
- Недовољна свијест о важности менталног здравља.
- Недостатак специјализованих услуга за младе са посебним потребама.

КУЛТУРА, СПОРТ И СЛОБОДНО ВРИЈЕМЕ

Снаге

- Могућност бављења спортом од малих ногу.
- Развијен спортски живот и велики број спортских клубова у које је укључен велики број дјеце, полазника тих спортова.
- Већа конкуренција ствара више успјешних спортиста.
- Бројни спортски клубови, удружења и културно-умјетничка друштва.
- Традиција и остварени резултати појединих клубова (ЖОК, ФК, КК, карате клуб, боксерски клуб итд.) подстичу млађе генерације да се почну бавити једном од тих дисциплина.

Слабости

- Недовољно прилика за аплицирање на програме који поспјешују запосленост младих и низак ниво мотивисаности младих да се на њих пријављују
- Неатрактивно окружење за живот и каријерни развој у локалној заједници.
- Недовољна финансијска средства за остваривање већих циљева и успјеха.
- Недостатак стручног кадра у раду са млађим селекцијама.

Активизам, информисање, учешће у одлучивању и мобилност младих

Снаге

- Велики број дјеце и младих укључених у спортске клубове и удружења.
- Значајан број ученика основних и средњих школа који учествују на школским такмичењима и постижу запажене резултате.
- Умрежавање омладинских организација и активиста са омладинским и другим организацијама из ужег и ширег окружења.

Слабости

- Слаба укљученост младих у политику и политичка дешавања.

- Мали број медија и портала који информишу о приликама и дешавањима у општини Братунац.
- Недостатак културно-забавних манифестација.
- Недовољан капацитет предшколских установа.
- Слабо интересовање младих за друштвени ангажман.
- Недовољни капацитети локалне заједнице за коришћење средстава ЕУ.

БЕЗБЈЕДНОСТ

Снаге

- Добра и конкретна сарадња свих институција на превенцији, заштити и безбједности младих, те на збрињавању жртава и санкционисању и ресоцијализацији починилаца.
- Већа заступљеност младих полицијских службеника који боље разумију потребе и нагоне младих, те на њих могу адекватније и ефикасније одговорити или поступити у конкретном појединачном случају.
- Постојање невладиних организација које се баве младима и питањем њихове безбједности.
- Добра сарадња са установама и организацијама које се баве младима и њиховом заштитом.

Слабости

- Велики број младих полицијских службеника који још увијек немају довољно искуства, које је нужно за доношење исправних одлука.
- Недостатак људских и материјалних ресурса.
- Недостатак неформалне едукације младих о питању њихове безбједности.
- Низак степен повјерења младих у институције.

ОБРАЗОВАЊЕ

Прилике

- Проблеми школа који се не могу ријешити из средстава Општине и Владе могу покушати да се ријеше кроз аплицирање на пројекте различитих фондација.
- Финансирање школа и од издавања простора спортским клубовима, школама страних језика и слично.

Пријетње

- Све мањи број ученика и младих због пада броја рођених.
- Смањење броја младих на општини због тренда одласка у иностранство.
- Неповољна економска ситуација.

ЗАПОШЉАВАЊЕ И САМОЗАПОШЉАВАЊЕ

Прилике

- Омладинска политика општине Братунац.
- Јачање сарадње средње школе и фирми из окружења кроз одлазак ученика на праксу и стварање могућности за запослење, стипендирање ученика док су на пракси, могућност каснијег запослења за ученике који се покажу као вриједни радници, те давање подстицаја фирмама од стране Општине за отварање нових радних мјеста и слично.
- Доступност фондова за подршку пројектима младих.
- Самостална запошљавања кроз различите подстицајне програме.

- Промоција дефицитарних занимања.
- Креирање политика и пројеката прилагођених тренутним интересима младих као што су ИТ технологије, хабови за развој дигиталних технологија и креативних индустрија.
- Прилагођавање комплетног животног окружења у локалној заједници које ће подупирати каријерни развој, развој предузетништва код младих и пружање услуга у виду АИ-а за компаније ван Братунца.
- Организовање међународних и других регионалних спортских, привредних и културних догађаја који промовишу општину Братунац.
- Организовано дјеловање младих кроз удружења.

Пријетње

- Константан одлив младих са подручја општине.
- Недовољна афирмисаност младих да живе и раде у Братунцу.
- Недовољан прилив страних инвестиција.
- Недовољно развијена инфраструктура да испрати различите потребе младих.
- Останак високообразованог кадра у већим центрима гдје су студирали и гдје проналазе запослење.
- Велика потражња за нашом радном снагом у земљама ЕУ, те све веће олакшице за добијање радних дозвола.

СОЦИЈАЛНА БРИГА

Прилике

- Повољан тренд ситуација у околини који отвара простор за нове прилике.

Пријетње

- Одлазак образованог кадра из ЦСР.

ЗДРАВСТВЕНА БРИГА

Прилике

- Сарадња са школама за унапређење здравственог образовања.
- Развој онлајн платформи за пружање здравствених информација младима.
- Партнерства са локалним здравственим установама за пружање превентивних услуга.
- Постојећа инфраструктура у руралним срединама за активирање амбуланти породичне медицине.

Пријетње

- Повећање употребе опојних супстанци међу младима.
- Недостатак финансијских средстава за програме здравствене едукације.
- Недовољна подршка републичких власти за локалне омладинске програме.
- Лака доступност алкохолних пића за малољетнике.

КУЛТУРА И СПОРТ

Прилике

- Оспособљавање ТРЦ „Рајска плажа“ за потребе одржавања припрема и кампова спортиста, као и за одржавање семинара за стручно усавршавање спортских радника.
- Већа повезаност наставника физичког васпитања основних школа са клубовима.
- Стипендирање најуспјешнијих спортиста како би се мотивисали остали спортисти да раде и постижу најбоље резултате.

Пријетње

- Велики одлив становништва умањује упис броја дјеце у школе спорта, спортске клубове и организације, смањује конкуренцију и самим тим отежава стварање више врхунских спортиста.
- Лоша економска ситуација у земљи смањује наравно и финансијска давања за сам спорт, и самим тим клубови нису у могућности да још више поправе услове за бављење спортом.
- Нетранспарентна расподела средстава са виших нивоа власти (средства треба да се распоређују по неким параметрима: међународна такмичења, ранг такмичења, традиција и историја клуба, резултати итд.).

АКТИВИЗАМ, ИНФОРМИСАЊЕ, УЧЕШЋЕ У ОДЛУЧИВАЊУ И МОБИЛНОСТ МЛАДИХ

Прилике

- Пројекти за запошљавање младих и развијање општине.
- Прилика за развијање сеоског туризма.
- Повољни услови за бављење спортом и постизање одличних резултата.

Пријетње

- Велики број младих брачних парова који су трајно напустили општину Братунац.
- Недостатак средстава за финансирање пројеката и планираних активности које се односе на побољшање положаја младих.
- Млади који проводе вријеме у кладионицама и коцкарницама.

БЕЗБЈЕДНОСТ

Прилике

- Већа могућност образовања и усавршавања која доводи до упознавања са последицама ризичних понашања, те самим тим одустајања од њега или губљења потребе за њим.
- Могућност коришћења међународних фондова намијењених пројектима и програмима који су усмјерени на младе и њихову безбједност.
- Могућност да се млади људи активирају у покретању иницијатива са циљем боље и веће безбједности омладине на подручју општине Братунац.
- Едукација и подизање свијести младих о опасностима на друштвеним мрежама и интернету.

Пријетње

- Подложност вјеровању нетачним информацијама, те жеља за брзим стицањем материјалних добара или аутоматског испуњења жеља, гдје све ово често доводи до ризичних понашања која прелазе у прекршаје или кривична дјела, те младе неријетко чине њиховим жртвама.

- Све већа зависност младих према различитим опојним средствима (дрога, алкохол и слично).
- Повећано насиље међу младима, као и младих према одраслима.
- Владавина физички јачег.
- Недовољна едукација младих о опасностима на друштвеним мрежама и интернету: крађа идентитета, пријетња за приватност, злонамјерни софтвери, неприкладни садржаји, онлајн преваре и напади на кориснике.
- Неактивност и недостатак спремности младих да прихвате одговорност.

Стратешки циљеви

На основу ситуационе и Swot анализе радна група је дефинисала стратешки циљ за период 2026-2031, односно за период који је дефинисан Омладинском политиком за општину Братунац:

Унаприједити положај младих у општини Братунац кроз повећана настојања и конкретне мјере општине Братунац да буде заједница која креира омладинске политике по мјери младих, те у којој млади остварују своја права, а општина креирана у пожељан простор за генерације које долазе.

Овај стратешки циљ је надаље кроз оперативне циљеве потребно остваривати у складу са циљевима које прописује Омладинска политика Републике Српске и то:

- Унаприједити прилике и интерес младих за бољи живот, одржив останак и повратак у Републику Српску.
- Подстицати иницијативу и одговорно дјеловање младих у заједници.
- Подстицати развијање здравих животних стилова младих и одговорног односа према околини.
- Промовисати извршеност и стварање узора код младих.
- **Оперативни циљеви омладинске политике општине Братунац**
 1. **Обезбједити предуслове за квалитетно формално и неформално образовање младима у општини Братунац и тиме омогућити прилике за стицање знања и вјештина потребним за тржиште рада.**
 2. **Олакшати приступ тржишту рада младима у Братунцу и повећати њихову конкурентност на тржишту рада.**
 3. **Креирати амбијент социјалне сигурности за младе кроз креирање система социјалне заштите који одговара на потребе младих.**
 4. **Побољшати здравствену заштиту младих и прилике за редовну контролу здравља, укључујући и бригу о менталном здрављу.**
 5. **Побољшати приступ квалитетним културним и спортским садржајима за младе.**
 6. **Повећати активизам младих кроз активно учествовање у процесима одлучивања на локалном нивоу и њима прилагођен систем информисања.**
 7. **Повећати учешће младих у процесима који утичу на њихову безбједност.**

Мјере и активности по оперативним циљевима

У циљу провођења наведених оперативних циљева омладинском политиком је предложен је сет мјера и активности, а који је наведен у табелама које слиједе.

1.Обезбједити предуслове за квалитетно формално и неформално образовање младима у општини Братунац и тиме омогућити прилике за стицање знања и вјештина потребним за тржиште рада.

Жељени резултат	Активност
1.1. Школе имају финансијску подршку да санирају објекте, кабинете и радионице; Набављен адекватан и квалитетан намјештај, рачунарска опрема и наставна помагала за ефикаснији образовни процес; Извршена реконструкција и санација школа	Доставити захтјев надлежном Министарству – образовне установе и надлежна служба општине; Израдити пројекте потребних санација и набавки и тражити донаторе за исте; Набавке потребног намјештаја Набавке потребне рачунарске опреме, наставних помагала за опрему кабинета и радионица; Извођење радова санације по приоритетима (кречење, санације мокрих чворова, кровова, замјена унутрашње и вањске столарије, поправка подова у учионицама)
1.2.Наставни кадар едукован за рад са дјецом и омладином са сметњама у развоју	Обезбједити похађање квалитетних семинара за наставно особље
1.3.Квалитет наставе младима пружа знање и вјештине потребне за запослење у струци	На иницијативу и у координацији са СШЦ Општина у сарадњи са реалним сектором редовно мапира потребе тржишта рада. Понуда смјерова средњошколског образовања прати потражњу за радном снагом у реалном сектору Млади чије су компетенције постале недостатне за тржиште рада имају могућност преквалификације и доквалификације уз подршку Општине
1.4. Унапријеђена практична настава кроз коју ученици стичу потребна знања за рад	Набавка додатне опреме за рад у школским радионицама Укључивање Општине у успостављање сарадње између школе и привредних субјеката субвенционисање привредних субјеката који имају ученике на пракси Укључивање Општине у финансирање превоза ученика до предузећа гдје се обавља практична настава Усклађивање наставних планова и програма са дјелатношћу

	предузећа и потребама тржишта рада Ученици се подстичу да сами истраже и одаберу привредни субјекат у којем желе да имају наставу
1.4.Активности из области неформалног образовања уврштене у годишње програме рада школа	Годишњи програм рада школе који укључује сегменте неформалног образовања планира се у сарадњи са Савјетом ученика а на основу резултата анкета којима ученици одабирају додатну наставу, секције и ваннаставне активности

2. Олакшати приступ тржишту рада младима у Братунцу и повећати њихову конкурентност на тржишту рада.

Жељени резултат	Активност
2.1.Осмишљена промотивна кампања за популаризацију тражених занимања међу младима Дефицитарна занимања која потражује индустрија се кроз каријерно савјетовање популаризују међу младима	Ангажовани креатори кампање и садржаја, промо видеа у форми за пласирање на најпопуларније друштвене мреже На основу приједлога кампање израђен приједлог буџета са ставкама у којима су креатор садржаја и едитор видеа Планирати и реализовати активности у правцу спроведбе радионица за каријерно савјетовање које је усмјерено на приближавање дефицитарних занимања младима- инфо дани интерактивне радионице
2.2. Испитана заинтересованост младих за конкретне дјелатности које желе да покрену Креиран систем подршке младима у бизнису те издвојена материјална средства за покретање сопственог бизниса	Испитане потребе младих у погледу самозапошљавања кроз организоване фокусне групе Општина креира и обезбјеђује континуиран систем подршке за младе у бизнису и самозапошљавање младих - грантови за мале бизнисе; погодности за младе предузетнике кроз олакшавајуће административне таксе
2.3.Млади су кроз информисање и едукације на поменуте теме упознати са програмима запошљавања Млади имају унапријеђено знање и вјештине за активно тражење посла	Општина, привредници и Завод за запошљавање креирају и спроводе информативно едукативни програм у сврху информисања младих о програмима запошљавања; Општина, Биро за запошљавање у оквиру програма

	реализују едукације на тему писања ЦВ, страних језика и рада на компјутеру;
--	---

3. Креирати амбијент социјалне сигурности за младе кроз креирање система социјалне заштите који одговара на потребе младих.

Жељени резултат	Активност
3.1.Повећан број младих који су остварили подршку у области стамбеног збрињавања	Општина креира приједлог модела стамбеног збрињавања који одговара на стварне потребе младих; Општина континуирано спроводи програме подршке стамбеном збрињавању младих - суфинансирање камате за стамбене кредите за младе парове, програм социјалног становања, подршка куповини грађевинског земљишта, бесплатни инфраструктурни прикључци, пореске олакшице за младе
3.2.Буџетом Општине обезбијеђена средства за подршку младима код стамбеног збрињавања	Упутити приједлог Општини за увођење новог система подршке стамбеном збрињавању младих – осим горе наведеног субвенције или суфинансирање кирије и комуналија за младе парове
3.3.Општина континуирано ради на развоју свијести грађана о хранитељству	Општина у области социјалне заштите за рад ЦСР а има буџетску ставку за хранитељске породице; Општина и ЈУ ЦСР у сарадњи са НВО сектором планира и реализује локалне јавне кампање о предностима хранитељства и хранитељских породица као вида социјалне заштите

4. Побољшати здравствену заштиту младих и прилике за редовну контролу здравља, укључујући и бригу о менталном здрављу.

Жељени резултат	Активност
4.1.Повећана свијест омладине о предностима здравог начина живота и штетности прекомјерног уноса рафинисаних шећера у организам	Организовање едукација у школама Видно истицање промотивних материјала у школама и на продавницама уз школе о здравим стиливима живота
4.2. Млади, посебно школски узраст континуирано имају бољу доступност стоматолошких услуга и за вријеме наставе а превентивним	Успостављање распореда по којем свако школско одјељење има термин за обављање континуираног редовног

захватима смањен обим интервенција лијечења и евентуалних компликација	стоматолошког прегледа основне и средње школе
4.3.Млади су свјесни значаја превентивних и систематских прегледа којима се смањују могућности компликација код запостављеног обољења.	Увођење обавезних систематских прегледа за школску дјецу и омладину
4.4.Млади имају развијену свијести о важности превенције у заштити репродуктивног здравља;	Организовање едукативних предавања у средњим школама од стране тимова психолога и доктора породичне медицине
4.5. Млади су адекватно информисани о могућностима савјетовања о менталном здрављу; Млади имају повјерење у систем бриге о менталном здрављу који постоји у школама	Промоција подршке и помоћи доступне кроз ЦМЗ Сребреница; Промовисање односа повјерљивости у раду школских педагога и психолога

5. Побољшати приступ квалитетним културним и спортским садржајима за младе.

Жељени резултат	Активност
5.1.Млади су заинтересовани за спортске садржаје и бављење спортом	Стварање навика код младих за рекреативно бављење спортом кроз школске активности Едукативне радионице за младе, родитеље и наставнике о важности бављења спортом
5.2.Са младима раде квалификовани тренери, спортски педагози како је дефинисано законом	Развити детаљну стратегију развоја спорта која је праћена финансијском конструкцијом из буџета Општине
5.3.Спортска инфраструктура је унапријеђена додатним бројем школских фудбалских кошаркашких и борилачких терена на територији општине	Општина планира и спроводи програм оспособљавања спортских инфраструктурних капацитета и у МЗ и у центру општине Детаљна стратегија развоја спорта праћена финансијском конструкцијом из буџета Општине
5.4.Планирани програм за унапређење културних садржаја је препознат кроз буџет и ЈУ „Дом културе“ располаже намјенским средствима за унапређивање и увођење нових културних садржаја	Приликом планирања програма рада ЈУ „Дом културе“ и Општина Братунац буџетом одређује износ намијењен искључиво за реализацију постојећих и увођење нових културних садржаја

6. Повећати активизам младих кроз активно учествовање у процесима одлучивања на локалном нивоу и њима прилагођен систем информисања.

Жељени резултат	Активност
6.1.Млади се осјећају уважено, њихови ставови и ангажман у друштву су важни и препознати; Млади својим ангажманом доприносе унапређењу свог положаја у заједници	Општина и организације цивилног друштва организују скупове за окупљање младих, дијалог са младима ради размјене мишљења ставова, идеја и креирања заједничких приоритета; Организације цивилног друштва и МЗ често позивају и укључују младе у активности које реализују; Сваке године Општина додјељује грант за пројекте младих
6.2.Млади су заинтересовани да имају утицај и активно су укључени у одлучивање о питањима која се тичу младих, али и о осталим питањима на нивоу локалне заједнице	Општина организује трибине, скупове и округле столове за окупљање младих, дијалоге са младима ради информисања, размјене мишљења и изношења идеја како би се потакла интеракција и сарадња; Спроведене радионице и инфо састанци о информисању и едукацији младих; Општина укључује младе у рјешавање свакодневних изазова у животу заједнице;
6.3.Садржаји о приликама и могућностима за младе, као и садржаји из домена локалне администрације доступни су на креативан и младима разумљив начин на средствима информисања којима се млади служе	Општина и други актери од значаја за учешће младих у животу заједнице посвећују више простора садржајима за младе и објављују ове садржаје на друштвеним мрежама

7. Повећати учешће младих у процесима који утичу на њихову безбједност.

Жељени резултат	Активност
7.1.Млади су едуковани и информисани о међувршњачком насиљу и утицају овог вида насиља на младе и њихов развој; Млади пријављују случајеве међувршњачког насиља релевантним институцијама и тијелима задуженим за безбједност	Организоване едукативне радионице за младе, родитеље и наставнике на тему међувршњачког насиља, превенције заустављања и помоћи; Организоване едукативне и информативне кампање укључујући и онлајн кампање о међувршњачком насиљу које су усмјерене према младима; Интензиван рад полицијских службеника са ученицима школа; укључени и родитељи дјеце као и

	наставници у превенцију откривање и рјешавање проблема
7.2.Млади су способни препознати штетан садржај на интернету, те се знају заштитити; Млади се осјећају безбједно те модерне апликације безбједно користе за рад и учење;	Спроведене едукације са циљем информисања младих, али и старијих о безбједном начину коришћења и комуникације у виртуелном свијету, о видовима сајбер насиља, препознавању појавних облика, као и могућностима превенције, заштите и пријаве ; Пружена стручна подршка младима који су били жртве насиља;
7.3.Млади су упознати са штетним дејствима опојних супстанци, природних или синтетичких и утицају на њихову будућност у свим сферама друштва	Повећан број радионица и стална едукација младих и оних који су одговорни за младе о погубном утицају наркотика. Већа укљученост надлежних служби и превенција овог проблема;
7.4.Млади су упознати са штетним дејствима алкохола и утицају на безбједност у саобраћају, али и на друге друштвене односе	Едукације младих и предавања у средњим школама да би се млади што раније упознали са негативним посљедицама алкохола ;
7.5.Полицијски службеници су упознати са својим дужностима и поштовања права младих особа у контакту са службеним лицима; Млади су едуковани о својим правима, али и обавезама које треба да испуне у контакту са категоријом овлашћених службених лица	Едукација полицијских службеника и едукација младих

Мониторинг и евалуација Омладинске политике општине Братунац

Спровођење и праћење остваривања циљева, те ажурирање Омладинске политике након усвајања од стране Скупштине вршиће се на следећи начин:

- надлежно Одјељење за привреду и друштвене дјелатности, припрема и Скупштини доставља информацију о изради Политике са конкретно утврђеним мјерама и активностима;
- надлежно Одјељење за привреду и друштвене дјелатности редовно анализира напредовање у реализацији Политике и даје одговарајуће оцјене и препоруке;
- Радна група годишње анализира реализацију Политике;

Ажурирање и измјене Политике могу се вршити у току његове реализације, уколико се покаже потреба, одобре донаторски пројекти, или се због тренутних економских и финансијских разлога поједине мјере и активности не могу реализовати у предвиђеном обиму.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА БРАТУНАЦ
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БРАТУНАЦ
Број: 01-022-148/26
Братунац, 01.09.2026. године

ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ

Изудин Алић с.р.